

Motion till riksdagen

1989/90:T631

av Bertil Danielsson och Karl-Gösta Svenson

(båda m)

Färjetrafiken mellan Öland och Gotland

Färjetrafiken till Gotland från fastlandet regleras med en av regeringen meddelad koncession. Koncessionsinnehavare är Nordström & Thulin. Ett särskilt avtal har upprättats mellan staten och rederiet, var de ekonomiska villkoren regleras. Detta avtal är inte till alla delar offentliggjort, vilket det finns anledning att kritisera.

Det är endast ett rederi som har fått förmånen att få koncession på hela Gotlandstrafiken. Andra rederier som skulle vilja starta trafik, exempelvis på sommaren, är genom koncessionen och avtalet stoppade. Skulle ändå sådan trafik igångsättas kan koncessionsinnehavaren kräva skadestånd.

Riksdagen har för innevarande budgetår anslagit 37 milj. kr. som understöd för Gotlandstrafiken.

En grundprincip när det gäller trafik och trafikföretag är att konkurrens får råda. Det är först när marknaden får påverka utbud och efterfrågan som de bästa alternativen kommer fram, och priserna pressas ner.

Emellertid har staten ett ansvar för att olika delar av landet får tillfredsställande trafikförsörjning. Särskilt viktigt är detta för Gotlands räkning. Att särskilda anslag utgår för att säkerställa trafiken till och från Gotland måste därför accepteras.

Vad som däremot måste kritiseras är den monopolställning för Gotlandstrafiken som ett utvalt rederi fått. Dess uppläggnings av trafiken innebär att det i princip endast är möjligt att resa från två fastlandshamn till Gotland, nämligen från Nynäshamn och Oskarshamn. Resenärernas valmöjlighet är kringskuren och andra bolag får ingen chans att visa vad de duger till.

Under sommarhalvåret finns det underlag för och önskemål om en färjeförbindelse mellan Grankullavik på Öland till Gotland. Med nuvarande koncession och avtal är det i praktiken omöjligt att etablera denna linje.

Många semesterresenärer skulle säkert välja att efter ett besök på Öland ta färjan över till Gotland – och omvänt. Antalet semesterfirare på såväl Öland som Gotland skulle då öka.

Det åligger i första hand inte riksdagen att i detalj styra trafiken eller tala om exakt vilka färjelinjer som skall finnas, utan i stället undanröja de hinder som kan finnas, att skapa förutsättningar som öppnar för valfrihet och mångfald.

Om den gällande koncessionen upphörde och avtalet omförhandlades

skulle den nuvarande låsningen upphöra. Koncession skulle kunna lämnas till även andra rederier. Vissa grundläggande krav måste givetvis ställas på dessa företag, t.ex. för säkerhet till sjöss.

Mot. 1989/90
T631

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att nuvarande koncession för Gotlandstrafiken skall upphöra och att statens avtal med Nordström & Thulin omförhandlas, för att möjliggöra för andra företag att bedriva färjetrafik på Gotland.

Stockholm den 25 januari 1990

Bertil Danielsson (m)

Karl-Gösta Svenson (m)